Persbericht bij publicatie Rapport onderzoek Jaarrekening 2019 Land Aruba

De roep om verantwoording en transparantie klinkt luider dan ooit

ORANJESTAD - De Algemene Rekenkamer heeft op 31 januari 2025 het *Rapport Onderzoek Jaarrekening 2019 Land Aruba* gepubliceerd ter uitvoering van haar grondwettelijke taak.

De Algemene Rekenkamer heeft onderzocht of er sprake was van een rechtmatige begrotingsuitvoering over het dienstjaar 2019. Ook zijn ontwikkelingen in het financieel beheer en het realiseren van doelen voor duurzame overheidsfinanciën onderzocht. De Algemene Rekenkamer ontving de definitieve Jaarrekening 2019 in september 2024. Dit nadat, na onderzoek van de Algemene Rekenkamer, correcties waren aangebracht aan de eerder in november 2023 aangeboden jaarrekening.

Het afleggen van verantwoording (accountability) door het Land door middel van een jaarrekening is een voorwaarde van transparantie, goed bestuur en is essentieel voor het bereiken van duurzame overheidsfinanciën. Het feit dat nog steeds geen volledige verantwoording is afgelegd over de vorige kabinetsperiode is betreurenswaardig. Hoe kan het budgetrecht van de Staten worden gewaarborgd als een begrotingsontwerp wordt goedgekeurd zonder dat er verantwoording is afgelegd over de besteding van middelen en het behalen van beleidsdoelstellingen van het jaar daarvoor?

De gevolgen van het niet daadkrachtig doorzetten en afronden van plannen tot verbeteringen van tekortkomingen in het financieel beheer van het Land zijn bij dit onderzoek duidelijk zichtbaar. Het onderzoek wijst namelijk uit dat de aandacht tot op dit moment niet is komen te liggen bij het doorvoeren van structurele verbeteringen in het financieel beheer en ook niet bij het afleggen van verantwoording door middel van het tijdig opleveren van een deugdelijke jaarrekening. Wanneer rapporten van de Algemene Rekenkamer uit de vorige eeuw worden nageslagen, is het evident dat tekortkomingen die destijds gesignaleerd zijn nog steeds aanwezig zijn. Dit kan niet langer zo doorgaan noch geaccepteerd worden.

De Algemene Rekenkamer concludeert dat er begrotingsonrechtmatigheden voorkomen op diverse niveaus. Het is meer regel dan uitzondering dat budgetten worden overschreden, zonder dat de Staten vooraf haar autorisatie hieraan heeft gegeven. Ook het toekennen van gelden (met goedkeuring van de Staten) zonder dat hier een wettelijke grondslag voor bestaat of alsnog wordt vastgesteld is al jaren een gangbare praktijk. De Algemene Rekenkamer stelt in het rapport dat het uiteindelijke doel van begrotingsnormen zou moeten zijn om duurzame overheidsfinanciën te realiseren. Het onderzoek wijst echter uit dat begrotingsnormen een doel op zich worden. De inconsistente wijze van boekingen zonder de nodige toelichting betekent dat onvoldoende transparantie en geen gedegen onderbouwing wordt gegeven van het exploitatiesaldo over 2019, wat leidt tot een onjuiste beeldvorming.

Met dit rapport wenst de Algemene Rekenkamer een bijdrage te leveren zodat transparantie en het afleggen van tijdige verantwoording als een onmisbare vereiste wordt gezien en dat dit, zonder uitzondering, een automatisme wordt binnen één budgetcyclus, met als resultaat het realiseren van duurzame overheidsfinanciën.

Het rapport van de Algemene Rekenkamer, inclusief de bevindingen, conclusies, aanbevelingen, de reactie van de minister van Financiën en het nawoord van de Algemene Rekenkamer is beschikbaar via *www.rekenkamer.aw*.